

Ilm-fanni rivojlantirish - ustuvor vazifa

Мустақиллигимизнинг 29 йиллигига

ИЛМ-ФАННИ РИВОЖЛАНТИРИШ — УСТУВОР ВАЗИФА

Кадимдан жаҳон цивилизацияси марказларидан бири бўлган юртимизнинг илм-фан ва маърифий салоҳиятини юксалтиришга бутун юксак эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбари 2016 йилнинг 30 декабрь куни мамлакатимизнинг етакчи илм-фан намоёндалари билан бўлиб ўтган учрашувда, жамият олдда турган долзарб масалаларни илм-фансиз ечиш қийинлиги, мазкур соҳани ва олимларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш давлатимизнинг устувор вазифаларидан эканлигига алоҳида эътибор қаратган эди.

Ордан кеска мuddат ўтиб, Президентимизнинг "Фанлар академияси фаолияти, илмий-тадқиқот ишларини ташкил этиш, бошқариш ва мудирилик қилиш" йаъна такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилинди. Ҳужжат билан илмсодиётнинг инновацион ривожланишида академик фаннинг аҳамиятини янада ошириш, Фанлар академиясининг нуфузини юксалтириш ва фаолиятини такомиллаштириш, илмий-тадқиқот ва инновацион фаолиятни бошқариш ва тартибга солишнинг ягона тизимини шакллантириш, шунингдек, Ўзбекистонга ихтисосий-илмсодий ривожлантиришда илм-фаннинг ўрнини ошириш мақсадида турли баъзирини ва инновационнинг бир қатор илмий тадқиқот муассасалари Фанлар академияси тасарруфига ўтказилди.

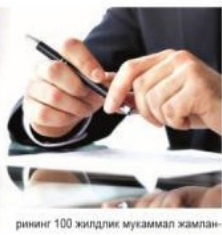
2020 йилнинг "Илм, маърифат ва рақамли илмсодиётни ривожлантириш йили" деб номланганда ҳам илм-фанга бўлган юксак эътибор намунаси эканлигини илгав қилиб эмас. Жорий йилнинг 31

июний бирикмалар хоссалари прогнозида сунъий интелектни қўллаш, яъни дориди воситаларини ишлаб чиқишда яъни илмий бирикмалар сингери учун компьютер технологиясини яратиш каби замонавий йўналишларда ҳам тадқиқотлар олиб борилмоқда.

Фанлар академияси тизимиданги 11 та илмий тадқиқот муассасаси ўз фаолиятини қайтадан тиклади. Математика институти, Ядро физикаси институти ва Сейсмология институти фаолиятини тубдан такомиллаштирилди ва Миллий археология маркази ташкил этилди. Шу жумладан, тадқиқот ядро реакторининг иш фаолияти тўлиқ тикланди. Тиббиётда қўлланиладиган изотопларни циклотрон ва ядро реакторида ишлаб чиқиш технологияси яратилди ва материалларни гамма нурлар билан радиациявий қайта ишлаш технологияси тизими йўлга қўйилди, стерилланган тиббиёт ва фармацевтика махсулотлари, яънилик сунъий тозалаш ва зарарсизлантириш қурилмалари, радиосинтезлаштириш ишлаб чиқишда амалга

“**Кўём сандонда эриштирилган маҳдлий хомашё — қвалон асосида нанокатализаторлар ва сановта ишлатиладиган керамик ташувчи элементлар тайёрланди. Олмалик тўн-кон металлургия қолбнатида олтинни**

рининг 100 жылдик мукамал жамлан-

хисоблашларни баҳаршиш учун юқори самардорликка эга бўлган компьютерлар орқали кеска мuddатда амалга ошириш мумкин. Яратилган модель қанчалик мураккаб бўлса, илмий тадқиқот ишнинг натижаси ҳам шунчалик аниқ бўлади. Ушбу компьютерларда амалга оширилаётган илмий-тадқиқот ишларининг натижасини олдиндан прогнозилаш мумкин, кеска қилиб айтганда, бу технологиялар илмий баҳорат қилиш ва бир вақтинчи ўзига мураккаб жараёнларни моделлаштириш имконини беради.

— COVID-19 **коронавирусини, аниқлаш, даволаш буйича ҳам академия тизимиде қандайдир тадқиқотлар ўтказилганими?**
— 15 март куни Ўзбекистон ҳудудида

ёшларга имтиёзли ипотека кредитлари асосида 40 та, имтиёзли субсидиялар асосида 42 та ва докторантурада тахсил олаётган ёш олимлар оиналарига Белул 25 та хонадон қалитлари топирилди. Хоразм Маъмуни академиясида 24 хонадонли турар жой биноси қуриб фойдаланишга топирилди.

Бироқ, ёшларни уй-жой билан таъминлаш, муайян ва ҳайратан қўрқатган ёшларнинг йўқ Сунъий интелек ва илм-фанга келаятган ёшларнинг асосий қисмини виплотлардан келаятган ёшлар ташкил этмоқда. Академиянинг тадқиқотчилар турар жойи таъмирталаб бўлганлиги, айрим институтиларда замонавий ишлаш шароитлари мавжуд эмаслиги, ёш олимлар унвими ваътинини бир қисмини уй-жой